

Historia

Finland-Åland, DVD/video

Kdd.54/VC

Kriget i norr : kampen för Finlands självständighet 1939-1945

DVD, (ca 50 min.) Hs, Gy, Vux

Penselwood, 2008.

Adolf Hitler och Josef Stalin delade i augusti-september upp Europa mellan sig. Finland tillföll Sovjetunionen. Tyskland anföll sedan Polen 1.9.1939, vilket ledde till andra världskriget. Överenskommelsen ledde till att Finland måste utkämpa hårda avvärjningsstrider mot Sovjet under vinterkriget 1939-40 och vid Tysklands sida under fortsättningskriget 1941-1944. Enligt stilleståndsavtalet 1944 måste Finland driva de tyska trupperna från Finland, vilket skedde under kriget i Lappland 1944-1945. Hemmafrontens stöd och det omfattande svenska biståndet var av stor betydelse för att Finland speciellt under vinterkrigets verkliga hårda förhållanden bevarade sin självständighet. Efter kriget led Finland ännu länge av krigets följder. Från 7 år.

uKdd/VK

Det var länge sen : Finsk historia. Del 1 & 2

2 VHS, 2 x 20 min. Åk 4-6

Innehåll: Programmet beskriver 1920- och 30-talet, alltså den tid då våra unga lyssnarens mor- och farföräldrar var unga. Programmet är uppbyggt kring dokumentärt material från den här tiden

uKdd/VK

Europas flaggor: Finland

VHS, 12 min. Åk 4-6 ; Hs, Gy

2000. Europas flaggor är en serie filmer som berättar varför de olika flaggorna i EU:s medlemsländer ser ut som de gör. Samtidigt får man en kort översikt över varje lands historia. Hur har Finlands flaggas utseende förändrats genom århundradena och på vilket sätt hänger dess utseende ihop med Finlands historia?

uKdd.5/VK

Finland i fem bilder

VHS, 50 min. Åk 4-6

Innehåll: I en 5-delad serie presenteras en historisk kavalkad över de 75 år som Finland varit självständigt. Berättandet bygger på inhemska konstverk

Kddå.5/VK

Efter stormen : Ålands landsting öppnas den 9 juni 1922

VHS, 17 min. Hs, Gy, Vux 1997.

Filmen rekonstruerar det historiska mötet i Samlyceet i Mariehamn då Ålands första lagligt valda landsting högtidligen öppnades.

Kddå.4/VC

Filmen om Bomarsund

VHS, DVD; 15 min. Åk 4-6 , Hs, Gy, Vux

2004.

Kddå/VC

Bomarsund 1854 : vägen till fred

DVD, 58 min.

2007.

uKdd/VK

Finland före 1917 : Castles in Finland : linna Suomessa

VHS, 24 min.

Åk 4-6 ; Hs, Gy,
Vux

199-

Finlands långa väg till självständighet är kantad av dess erövrare. Slotten i det dåvarande svenska Finland har haft stor betydelse och spelat en aktiv roll i den svenska och finska historien. Filmen tar upp den historiskt-politiska utvecklingen från 1200-talet fram till 1917, framförallt i Finland, men också i Sverige och Ryssland.

Ndd/VK

Finländska märkeskvinnor

VHS, 34 min.

Hs

Innehåll: Finländska kvinnor som haft social, vetenskaplig eller konstnärlig betydelse. Kvinnor från år 1906

Kdd.54/VK

Finska vinterkriget : Det glömda kriget.

VHS, 60 min.

Hs

-

uKdd.5/VK

Här bestämmer vi

VHS, 20 min.

Åk 1-3

(När och fjärran)

Innehåll: Vad betyder det att vara självständig? Vad betyder självständighet för ett skolbarn i dagens Finland? När och fjärran med Finlands självständighet som tema

uKdd.54/VK

Krigsbarn : ett krigsbarns historia.

Del 1. Farväl till hemmet i Karelen.

VHS, 25 min.

Åk 1-6

2003. 70000 finländska krigsbarn lämnade sina hem för att slippa krig, fattigdom och hunger. I en tvådelad dramatisering följer vi med ett av dem - Kerttu från Karelen. Kerttu skickades tillsammans med sin lillebror Toivo som krigsbarn till Sverige år 1939. Trots att Kerttu lovade sin mamma att ta hand om lillebror så skiljdes syskonen snabbt åt i Sverige. I början kändes allt svårt, men Kerttu anpassade sig småningom väl till sitt nya liv. När hon 1945 skall skickas tillbaka till Finland förstår hon

Kdd.5/VK

Finland i dokument 1-2

VHS, 2 x 20 min.

Hs, Gy

Innehåll: Filmen beskriver Finland under tiden från sekelskiftet till vinterkrigets utbrott. Det första programmet handlar om vägen till självständighet och om självständighetens första årtionde. I det andra programmet behandlas tiden från Lapporörelsen till krigsutbrottet

uKdd/VK

Finnskogarna

VHS, 17 min.

Åk 4-6

Innehåll: Mot slutet av 1500-talet började den egentliga organiserade invandringen av finnar till Sverige. Filmen ger den historiska bakgrunden i ett nötskal och uppehåller sig främst vid invandringens omfattning och hur människorna levde

Ndd/VK

Havis Amanda

VHS, 40 min.

Hs

Innehåll: Filmen handlar om den kända statyn Havis Amanda som står på torget i Helsingfors, och som blivit en symbol för Helsingfors och händelserna kring dess tillkomst.

uKdd/VK

Helan går - Runeberg och Lucia

VHS, 10 min.

Åk 4-6 ;Hs

199?.

Innehåll: Programmet är en kort presentation av finlandssvenskarna, kända och okända.

uKdd.54/VK

Krigsbarn : ett krigsbarns historia.

Del 2. Kerttu eller Gertrud?

VHS, 25 min.

Åk 1-6

2003. 70000 finländska krigsbarn lämnade sina hem för att slippa krig, fattigdom och hunger. I en tvådelad dramatisering följer vi med ett av dem - Kerttu från Karelen. Kerttu skickades tillsammans med sin lillebror Toivo som krigsbarn till Sverige år 1939. Trots att Kerttu lovade sin mamma att ta hand om lillebror så skiljdes syskonen snabbt åt i Sverige. I början kändes allt svårt, men Kerttu anpassade sig småningom väl till sitt nya liv. När hon 1945 skall skickas tillbaka till Finland förstår hon inte alls varför hon måste lämna

inte alls varför hon måste lämna herrgården i Sverige. Allting känns främmande. Kerttu kommer till ett fattigt Finland, till en familj som hon knappt känner. Finskan har hon dessutom helt glömt bort.

Kdd/VK

**Land steg ur hav :
scener ur Ålands historia**

VHS, 25 min.

Åk 4-6 ; Hs ; Gy ;
Vux

1998.

När de första människorna kom till Åland efter istiden, för ca 6000 år sedan, fann de en samling holmar och skär, rikt fiske och mängder med säl och sjöfågel. I den här filmen får vi uppleva scener ur Ålands rika historia, från stenåldersmänniskorna fram till det första lagliga lagtingets möte den 9 juni 1922. Filmen är i första hand avsedd att användas i grundskolans och gymnasietets undervisning. Den kan även användas i andra sammanhang som en introduktion till Ålands historia.

Kdd.54/VK

Luftstriderna över Finland 1939-1945

VHS, 62 min.

Hs, Gy, Vux

1988.

Filmen visar de finska luftstridkrafternas framgångsrika verksamhet i vinter- och fortsättningskrigen 1939-1945. Videon består i huvudsak av filmer tagna av krigstida fotografer.

uKdd.5/VK

X-tra Finlands självständighet 80 år

VHS, 15 min.

Åk 4-6

1998.

uKyd/VK

Lejonet och korset

VHS, 15 min.

Åk 1-6

Innehåll: Programmet handlar om Finlands symboler, främst flaggan och riksvapnet

Kdd.54/VC

herrgården i Sverige. Allting känns främmande. Kerttu kommer till ett fattigt Finland, till en familj som hon knappt känner. Finskan har hon dessutom helt glömt bort.

Kdd/VK

Lotta

VHS, 35 min.

Hs, Gy, Vux

1996.

Lotta Svärd som opolitisk organisation representerade alla samhällsklasser och stod som förebild för motsvarande organisationer i Balticum och Norden. I andra världskriget var över 90000 lottor med i olika slags uppgifter i fältarméns tjänst och befriade därmed män till fronttjänst.

uNdd/VK

Statyn på torget.

VHS, 20 min.

Åk 4-6

1993.

Om Alexander II kunde berätta om sin tid som staty på Senatstorget, så skulle Finlands historia passera revy: kosacker och Mannerheim, militärparader och storstrejker, luciatåg och nyårsvakor. Men det är inte bara händelser Alexander II kan berätta om, utan också om en rad viktiga byggnader. Detta är ett program för er, som planerar en klassresa till Helsingfors - eller för er, som bor så långt borta, att ni inte får använda Alexander II som guide.

Kdd/VK

X-tra Special: 1000 år av liv och död

VHS, 10 min.

Åk 4-
6 ;Hs

2003.

Programmet handlar om hur man har levt i Finland under de senaste tusen åren.

Kddå/VK

Åland fredens öar

VHS, 30 min.

Hs, Gy

Innehåll: Det har förflutit mer än 130 år sedan Åland demilitariserades, trots demilitariseringen har det dock upprepade gånger förekommit krigshandlingar på de åländska öarna. I programmet behandlar redaktör Rolf Lindqvist de här krigshandlingarna och omständigheterna kring dem i ett historiskt perspektiv

uKdd/VC

I krigets skugga D. 1-3

VHS, DVD, 3 x 20 min. Hs, Gy

FST, 2005.

Del 1. Kriget börjar. En dokumentär om hur det var att vara tonåring i Finland under andra världskriget. Intervjuer och arkivmaterial ger en levande bild av livet vid hemmafronten, både

i staden och på landet. Hur kommer man ihåg krigsutbrottet, vad minns man av den kalla vintern 1939? Och när var man riktigt rädd?

Del 2. Vardagen. Vardagen förändrades för alla; skolorna stängdes och arbetet vid hemmafronten skulle skötas, till stor del

av kvinnor och ungdomar. Bombardemangen och dödsbuden satte djupa spår i allas sinnen.

Del 3. Freden kommer. Mot slutet av kriget präglades livet vid hemmafronten av ständig varubrist. Men uppfinningsrikedomen blomstrade. Och samhörighetskänslan var stark.

Kdd.54/VC

I krigets skugga D. 4-5

VHS, DVD, 2 x 20 min. Hs, Gy

Hur var det att bli inkallad i kriget? Visste man vad som väntade? Hurudant var livet vid fronten?

Del 4. Ut i kriget. Del 5. Livet i korsun.

X-tra special : Finland på 50-60-70-80-talet

VHS, DVD, 4 x 10 min. Åk 4-6 ;

Hs

FST, 2005.

Hur såg livet i Finland ut för 50 år sedan och hur var det att växa upp i krigets skugga? Under 50-

talet hann det hända en hel del i Finland, inte minst Sommar-OS i Helsingfors 1952, Armi Kuusela blev miss Universum, generalstrejken 1956, rockmusiken kom och Kekkonen blev president. X-tra Special tar en djupdykning i hur

det var att växa upp i Finland på 50-talet. Vad gjorde unga på 60-talet? Vad lyssnade de på för musik? Hur mejkade och klädde dom sig? I X-tra

Special berättar Tony och Viveka om hur det kändes att vara ung just då. Markus och Camilla

var unga på 70-talet och berättar i X-tra Special bland annat om president Urho Kekkonen,

OS-medaljören Lasse Virén, kassettbandspelare och gymnastiklektioner utan dusch efteråt. På 80-

talet gick det bra för Finland. Ekonomin blomstrade och årtiondets främsta idrottare Matti

Nykänen tog hem fyra OS-guld och sex VM-guld. De som var

unga lyssnade på syntpop och klorblekte själva sina jeans. Samtidigt började nya hot som

Tjernobyl och Aids kasta sin skugga över Finland.

Kdd.54/VC

I krigets skugga D. 6-7

VHS, DVD, 2 x 20 min. Hs, Gy

Del 6. Flykting i eget land. Under andra världskriget befann sig hundratusentals människor i Finland på flykt från sina hem. De evakuerade togs inte alltid emot med öppna armar. Vi hör berättelser från Hangö, Porkkala och Karelen.

Del 7. Livet efter kriget. När kriget tog slut gällde det att återgå till ett normalt liv. Många av dem som återvände tyckte att de möttes av tomhet och osäkerhet. Försvinner krigets skugga någonsin för dem som upplevt kriget?